

7. poglavje: Komuniciranje in izobraževanje

Delovno srečanje s predstavniki šolstva –
nadaljevanje delavnice z dne 9. marec 2004
MOPE, 26. marec 2004 ob 11. uri

ZAPISNIK

Prisotni: Minka Vičar (ZRSŠ), Majda Naji (odgovorna urednica revije Okoljska vzgoja v šoli), mag. Mojca Orel (predstavnica šolstva, članica uredniškega odbora revije Okoljska vzgoja v šoli), Nada Pavšer (nacionalna koordinatorica Ekošol), Bojan Žnidaršič (VITRA Cerknica), Mateja Simčič in Milena Janežič (MOPE).

Dnevni red srečanja:

- 1) predstavitev delavnice na temo 7. poglavja: Komuniciranje in izobraževanje, ki je bila 9. marca (Mateja Simčič, MOPE),
- 2) predstavitev procesa sodelovanja javnosti pri pripravi novega Nacionalnega programa varstva okolja (Milena Janežič, MOPE),
- 3) predstavitev predloga projektne naloge za sklop "vzgoja in izobraževanje" (Bojan Žnidaršič, VITRA Cerknica)
- 4) razprava o sklopu "vzgoja in izobraževanje" in pregled ter predlogi ciljev za ta sklop.

Ad 1)

Delovno srečanje je bilo sklicano z namenom nadaljevanja javne predstavitve z delavnico 9. marca. Ta je bila prva na temo štirih predvidenih v mesecu marcu po posameznih poglavjih NPVO (poglavje 7. ter poglavje 4 s podpoglavji). Na to javno predstavitev z delavnico so bili vabljeni tudi predstavniki šolstva, a se zaradi pozno posredovanih vabil in posledično drugih obveznosti delavnice niso mogli udeležiti.

V kratki predstavitvi so bili povzeti glavni poudarki delavnice: glede na številčno najbolj zastopano udeležbo s strani NVO-jev je bilo največ časa posvečenega diskusiji o izhodiščih/podlagah, finančnih okvirjih in umestitvi nevladnih organizacij v NPVO (NVO bodo umeščene v 5. poglavje NPVO, ki se bo preimenovalo in vsebinsko spremenilo).

Drugi pomemben poudarek delavnice je bil nabor možnih ciljev na posameznih področjih (komuniciranje, vzgoja in izobraževanje ter ozaveščanje in promocije trajnostne potrošnje). Tri skupine udeležencev delavnice oblikovale SMART cilje v posameznih podskupinah in jih dopolnile po metodi "vrtiljak" tudi za druge skupine.

Predlagani cilji so:

- priprava okoljskih vsebin in njihova integracija v naravoslovne in družboslovne predmete v vse stopnje izobraževalnega sistema,
- vzpostavitev sistemskega povezovanja (MOPE-MŠZŠ),
- zagotovitev finančnih možnosti in vsebinskih podlag za izobraževanje učiteljev in vzgojiteljev,

- upoštevanje načel TR pri izvajanju vzgojno-izobraževalnih procesov,
- večji poudarek izkustvenemu učenju (praktični vidik),
- opredelitev vsebin in načina "outsourcing" v VI procesu.

Eden od namenov tokratnega delovnega srečanja je bil dopolnitev nabora možnih ciljev s področja "vzgoje in izobraževanja", evidentiranih na delavnici 9. marca.

Celotno poročilo o delavnici, ki je potekala 9. marca 2004 je dostopno na spletni strani www.npvo.si.

Ad 2)

Ministrstvo je proces sodelovanja javnosti pričelo decembra 2003 z javno predstavitvijo dispozicije osnutka NPVO. Preko javnega naročila je MOPE v začetku februarja letos izbralo izvajalca procesa sodelovanja javnosti pri pripravi NPVO, to je podjetje MODRA Komunikacije in moderiranje, d.o.o.

Tako so bile v samem procesu izvedene že različne aktivnosti (delavnice, posebna spletna podstran: www.npvo.si, sodelovanje z mediji – sporočila za javnost in tiskovna konferenca, posebna priloga biltena Okolje&Prostor, ...). Proces priprave NPVO in sodelovanja javnosti poteka po časovnem načrtu, ki je prav tako dostopen na prej omenjeni spletni strani.

Posamezniki oz. organizacije imajo možnost sodelovanja pri pripravo strokovnih podlag za NPVO tudi s sklenitvijo pogodbenega razmerja z MOPE.

Ad 3)

Bojan Žnidaršič je predstavil osnutek projektne naloge za sklop "vzgoja in izobraževanje". Podlaga projektni nalogi je 6. okoljski akcijski program EU. Projektna naloga bo imela 10 – 15 strani, od tega bo pripravljene od 1-1,5 strani povzetka za NPVO.

Projektna naloga bo razdelana v treh točkah:

1. stanje (inventarizacija): svetovni, evropski in slovenski dokumenti, ključne spletne strani in ostali viri, definicije-slovar izrazov, kdo so in kaj počnejo različni sveti vseh treh vej oblasti;
2. kje so šibke točke v slovenski praksi (praksa, izkušnje,...);
3. kako naprej (predlog ciljev, ukrepov, kje, kdo, kdaj,...).

Ad 4)

Na osnovi nadaljnje diskusije na delovnem srečanju o sklopu "vzgoja in izobraževanje" so bili evidentirani naslednji predlogi in mnenja:

- v sklop je potrebno poleg formalnega vključiti tudi neformalno izobraževanje,
- Nacionalni kurikularni svet je sprejel prenovo učnih programov na "okoljsko" raven (OŠ, SŠ) – torej je "okoljsko" izobraževanje sistemsko vzpostavljeno,
- "okoljska vzgoja" se kot izbirni predmet trenutno izvaja v 56 osnovnih šolah v Sloveniji; okoljske vsebine pa naj bi se intenzivneje vključevale tudi v ostale predmete, kar se v praksi trenutno ne izvaja dovolj ustrezno,
- pomembno je odpiranje šol navzven predvsem na izvedbeni ravni (sodelovanje npr. z NVO-ji, obrtnimi in gospodarskimi zbornicami, regionalnimi razvojnimi agencijami, lokalnimi skupnostmi,...),
- nujno je medsektorsko povezovanje (tudi glede finančnih sredstev), kar naj bi posledično pripeljalo do učinkovitejšega izvajanja okoljskega izobraževanja in do transparentnosti informacij,

- potrebno je izobraževanje na 3 "nivojih": GZS, RRA, učitelji,
- finančna sredstva je potrebno pridobiti tudi preko mednarodnih razpisov,
- poudarjena je bila vloga ekošol kot enega od načinov izvajanja vsebin 6. okoljskega akcijskega programa EU,
- V program je smiselno vključiti delujoče mreže, ki lahko brezplačno prispevajo zanimive okoljske vsebine v učne procese, saj so praviloma financirane iz drugih virov (energetsko svetovanje, projekti NVO, različni razpisi EU, ...).

Zaključki delovnega srečanja:

- projektno nalogo/strokovne podlage za sklop "vzgoja in izobraževanje" pripravi Bojan Žnidaršič, vanjo se bodo s svojimi strokovnimi prispevki lahko vključile tudi udeleženke delovnega sestanka; rok za oddajo strokovnih podlag je 20. april 2004,
- v NPVO je pomembno identificirati in izpostaviti probleme, ki se pojavljajo v praksi - torej na izvedbeni ravni,
- ukrepi in cilji v sklopu "vzgoja in izobraževanje" morajo biti zastavljeni tako, da bodo uresničljivi v praksi,
- predlagane so bile **korekcije ciljev**, zapisanih na delavnici 9. marca, in sicer:
 - prenova in uskladitev okoljskih vsebin s 6. akcijskim okoljskim programom EU ter njihovo udejanjanje v vseh predmetih in stopnjah izobraževalnega sistema (na formalnem in neformalnem nivoju),
 - vzpostavitev systemskega povezovanja med Ministrstvom za okolje, prostor in energijo z Ministrstvom za šolstvo, znanost in šport v prvem krogu, v drugem krogu pa tudi z ministrstvi za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, za gospodarstvo in za promet ter nosilci regionalnega razvoja,
 - izvajanja prenosa javnih funkcij s področja "vzgoje in izobraževanja" na neformalni nivo (npr. nevladne organizacije),
 - zagotovitev izobraževanja učiteljev, vzgojiteljev in mentorjev izven rednega šolskega sistema.

Identificirani so bili tudi naslednji **možni ukrepi:**

- priprava in vzpostavitev posebne spletne strani/stičišča, ki bi pomenila zbir aktivnosti s področja vzgoje in izobraževanja,
- priprava in izvajanje izobraževanja in usposabljanja mentorjev, ki niso vključeni v formalni izobraževalni sistem, pa prav tako izvajajo "okoljsko" izobraževanje (povezovanje MOPE – MŠZŠ glede finančnih sredstev),
- opredelitev vsebin za izvajanje prenosa javnih funkcij s področja "vzgoje in izobraževanja".

Delovno srečanje se je zaključilo ob 12.30 uri.

Ljubljana, 29. marec 2004

Zapisala: Milena Janežič, MOPE